

“ท่าน” ก็โดนเหมือนกัน

เรื่องนี้ผู้ขอเป็นคนไทย แต่สังกัดสื่อต่างประเทศ ขอสำเนาเอกสารไปเพื่อใช้ในการเขียนข่าว ซึ่งก็น่าจะดี และเป็นประโยชน์ต่อคนไทย แต่ทำไมถึงถูกปฏิเสธไม่ให้ข้อมูลข่าวสาร

นางสาวสวยมีหนังสือถึงเลขาธิการสำนักงานศาลยุติธรรม ขอข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับจำนวนเรื่องร้องเรียนและจำนวนผู้พิพากษาที่ถูกลงโทษทางวินัย รวม ๒ รายการ คือ ๑) จำนวนเรื่องร้องเรียนด้านวินัยและจริยธรรมของผู้พิพากษา ตั้งแต่ปีแรกที่เก็บข้อมูลจนถึงปีล่าสุด รวมถึงศาลที่ผู้ถูกร้องเรียนปฏิบัติหน้าที่ประจำ ๒) จำนวนผู้พิพากษาที่ถูกลงโทษทางวินัยตามมติคณะกรรมการตุลาการ แต่สำนักงานศาลยุติธรรมมีหนังสือแจ้งปฏิเสธว่า การเปิดเผยจะทำให้การบังคับใช้กฎหมายเสื่อมประสิทธิภาพ ฯ ตามมาตรา ๑๕ (๒) รวมทั้งมาตรา ๑๑ ที่บัญญัติว่าข้อมูลข่าวสารที่หน่วยงานของรัฐจัดทำให้ ต้องมีอยู่แล้วมิใช่ต้องไปจัดทำขึ้นมาใหม่ นางสาวสวยจึงมีหนังสือลงวันที่ ๙ กรกฎาคม ๒๕๖๒ อุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

ในการพิจารณาของคณะกรรมการวินิจฉัย ฯ สำนักงานศาลยุติธรรมมีหนังสือส่งเอกสารไปประกอบการพิจารณาและชี้แจงเหมือนที่มีหนังสือชี้แจงนางสาวสวยไปแล้ว และชี้แจงด้วยวาจาเพิ่มเติมว่าเนื่องจากนางสาวสวยมีอาชีพเป็นสื่อมวลชน อาจเป็นตัวแทนขอข้อมูลให้สื่อต่างชาติ หากเผยแพร่ในเชิงลบอาจเสียหายต่อระบบศาลยุติธรรมได้ และผู้พิพากษาย้ายตำแหน่งเปลี่ยนแปลงทุกปีข้อมูลจึงไม่แน่นอน จึงปฏิเสธการให้ข้อมูลข่าวสาร ส่วนเรื่องการลงโทษวินัยร้ายแรงผู้พิพากษา ก็ลงในราชกิจจานุเบกษาเปิดเผยทั่วไปอยู่แล้ว

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารพิจารณาเห็นว่า ข้อมูลข่าวสารดังกล่าวเป็นสถิติจำนวนผู้พิพากษาที่ถูกร้องเรียนหรือถูกดำเนินการทางวินัย การขอข้อมูลเพื่อตรวจสอบการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการตุลาการในภาพรวม ไม่มีรายละเอียดการกระทำผิดเฉพาะตัว การให้ตรวจสอบจึงไม่กระทบต่อการปฏิบัติหน้าที่หรือเกิดกระแสกดดันจากสังคมทำให้การบังคับใช้กฎหมายของข้าราชการตุลาการไม่อาจสำเร็จตามวัตถุประสงค์ได้ ตามมาตรา ๑๕ (๒) แต่การเปิดเผยจะแสดงถึงความโปร่งใสตรวจสอบได้ เกิดความน่าเชื่อถือการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการตุลาการศาลยุติธรรม ส่วนข้อมูลเกี่ยวกับศาลที่ผู้ถูกลงโทษอยู่ปฏิบัติหน้าที่ในขณะนั้นเมื่อแจ้งว่าไม่มีข้อมูลก็ไม่มีประเด็นวินิจฉัย ส่วนข้อมูลบทลงโทษข้าราชการตุลาการที่กระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงได้ลงในราชกิจจานุเบกษาซึ่งเปิดเผยอยู่แล้ว หากหน่วยงานไม่ได้รวบรวมไว้ ผู้ขอก็ต้องประมวลผลด้วยตนเองจึงวินิจฉัยให้สำนักงานศาล ฯ เปิดเผยข้อมูลข่าวสารจำนวนเรื่องร้องเรียนด้านวินัยและจริยธรรมของผู้พิพากษารวมทั้งจำนวนผู้พิพากษาที่ถูกมติคณะกรรมการตุลาการศาลยุติธรรมลงโทษทางวินัยเท่าที่ได้จัดทำไว้

มีข้อสงสัยเกี่ยวกับการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ หรือไปได้ที่สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ๐ ๒๒๘๓ ๔๖๗๘ www.oic.go.th

(ที่ สค ๑๐๒/๒๕๖๓)

“เปิดเผยเป็นหลัก ปกปิดเป็นข้อยกเว้น”